

muligvis i Forbund med Rusland, atter kan blive en militær Stormagt, der ikke i Kræfter staaar tilbage for de andre Stormagter. I selve Øjeblikket kendetegnes Stillingen endvidere ved Vestmagternes fuldstændige militære Overlegenhed baade paa Havet og til Lands, men desuden ved den bristende Forstaaelse mellem Vestmagterne, der gør det til et tvivlsomt Spørgsmaal, hvor længe det Forbund mellem Frankrig og England, som mange i de Kredse, som det ærede Medlem er Ordfører for, har sat megen Lid til, vil holde. Dertil tror jeg, man kan føje, at for vort Vedkommende kendetegnes Tilstanden ved et særdeles godt Forhold til de smaa Nabostater, overfor hvilke det var muligt, at Danmark militært kunde hævde sig. Jeg drager deraf den Slutning, at overfor Nabostaterne, Sverige og Norge og, om man vil, Finland, er danske Rustninger ganske og aldeles overflødige, thi derfra truer os ingen Fare. Dernæst den Slutning, at overfor Tyskland, saaledes som Tyskland i Øjeblikket er stillet, saalænge Versailles-Fredens Regler endnu respekteres fra tysk Side, er danske Rustninger ganske og aldeles overflødige; thi eftersom Tyskland er i denne Situation, er der ikke fjerneste Mulighed for, at nogen tysk Politiker vil kunne drømme om at prøve paa at gaa paa Erobringstogt noget som helst Sted i Verden. Men dernæst den Slutning, at hvis denne Tilstand ophører, og Tyskland alene eller sammen med Rusland atter bliver en militær Stormagt, da er alt, hvad man af dansk Militærvæsen kan stille op, værdiløst, thi da betyder det aldeles intet overfor de Kræfter, vi da vil kunne komme til at staa overfor. Og endelig, hvis man tænker paa en Hævdelse af Danmarks Stilling overfor mulige Neutralitetskrænkelser under Stridigheder mellem andre Magter, hvor saadanne Neutralitetskrænkelser kan komme fra Vestmagterne saa godt som fra Tyskland, vil alt Militærvæsen, der kan skabes i dette Land, være fuldstændig og aldeles værdiløst, fordi det overfor de Flaademagter, som der findes, intet vil kunne betyde til Værn for Danmarks Neutralitet.

Paa Baggrund af dette tror jeg vi skal anstille vore Overvejelser over, hvorledes vi skal indrette Danmarks Militærvæsen. Dertil maa vi selvfølgelig føje Krigstidens Erfaringer, Erfaringerne med Hensyn til, hvad Nytte dansk Militærvæsen gjorde i den sidste Krig. Og jeg for min Del vil da udtale, at det er min Opfattelse, at det danske Militærvæsen gjorde Nytte i den sidste Krig til Løsning af en bestemt Opgave, nemlig med Hensyn til Vagtholdet i de danske

Farvande, ved de danske Kyster og ved den danske Grænse. Paa dette Omraade var der praktisk Brug for og praktisk Nytte af baade Hær og Flaade under den sidste Krig. Jeg skal ikke i dette Øjeblik komme ind paa en nærmere Redegørelse for de Opgaver, der blev løst, men det var en lang Række af Opgaver, der blev løst med megen Anspændelse for de paagældende Personer, og det var af Værdi for Danmarks Stilling. Derimod kunde dansk Militærvæsen, som jeg paaviste i Gaar, under Krigen ikke have betydet noget, hvis der var blevet Tale om at anvende det som Værn overfor en virkelig Neutralitetskrænkelse, besluttet af en Stormagt og gennemført med en Styrke, som da vilde staa bag denne Neutralitetskrænkelse. Dernæst foreligger nu som Grundlag for vor Afgørelse det samme som tidligere: Neutralitetskonventionerne af 1907, og endelig Folkeforbundspagten. Paa Baggrund af disse Erfaringer og disse Regler er det, det radikale Venstres Forslag i Militærkommissionen er formet. Forslaget gaar for Flaadens Vedkommende ud paa at skabe det fornødne til et Vagthold i Farvande og ved Kyster. Vi opgiver for Flaadens Vedkommende Kystforsvarsskibene, disse Forsøg paa smaa svømmende Fæstninger, der er uden militær Styrke og lidet anvendelige til Vagthold. For Landmilitærets Vedkommende opgiver vi enhver Tanke om Fæstningsanlæg, enhver Tanke om at samle Militærvæsenet om en enkelt bestemt Forsvarsopgave, som kan løses, og indretter det udelukkende paa et Vagthold. Og med Hensyn til Størrelsen af den Styrke, vi foreslaar, anstiller vi, som alle Partier, et Skøn, og dette Skøn er bygget paa Erfaringerne om, med hvilken Styrke det egentlige Vagthold under forrige Krig kunde klares og ordnes.

Ud fra disse Betragtninger er vort Forslag stillet op. Det har derved faaet et beskædet Omfang, der er økonomisk overkommeligt, og som tillige muliggør, at vi med Hensyn til Mandskabets Tilvejebringelse kan forlade det Tvangssystem, der hidtil har været anvendt i Danmark. Ud fra disse Betragtninger agter vi i det kommende Udvalg at stille Forslag, og naar vi kommer til anden Behandling, og disse Forslag er stillet, skal jeg tillade mig at gaa nærmere ind derpaa. I Dag tænker jeg mig derimod fortrinsvis at vende Opmærksomheden mod det Lovforslag, der i Øjeblikket foreligger til Behandling, men som kun i meget ringe Grad har været omtalt hidtil.

Dette Lovforslag foreligger paa en lidt ejendommelig Maade. Naar der ellers her